

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

2004-04-15 Nr.1030-2-32

Vilnius

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje 2003 metais finansinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 3-iojo departamento direktoriaus V. Budriūno 2003 m. gegužės 27 d. pavedimu Nr. 1030-2. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Regina Krutkienė ir valstybinė auditorė Elena Revuckienė.

Šioje ataskaitoje taip pat pateikiami Civilinės saugos departamento prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – CSD), Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – KPAT) ir Centralizuotos finansų ir turto tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – CFTT) atlikto finansinio audito rezultatai. CSD, KPAT, CFTT šioje ataskaitoje toliau vadinamos bendru pavadinimu – KAM įstaigos, o Krašto apsaugos ministerija (valstybės funkcija 02 09 01 – Centrinės ir savivaldybių institucijos, programa Krašto apsaugos politikos formavimas bei jos įgyvendinimo organizavimas valdymas) – KAM.

Audituojamu laikotarpiu krašto apsaugos ministras buvo L. Linkevičius, viceministras J. Gečas, ministerijos valstybės sekretorius V. Sarapinas. Finansų ir biudžeto departamentui vadovavo direktorė mjr. I. Naruševičienė. Krašto apsaugos ministerijos Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė buvo R. Kybartienė. Auditas Krašto apsaugos ministerijoje atliktas žinant ministerijos vadovybei bei dalyvaujant Buhalterinės apskaitos skyriaus specialistams. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos adresas – Totorių g. 25/3, 2001 Vilnius, kodas 8860275.

Auditas KAM įstaigose atliktas žinant šių įstaigų vadovams bei dalyvaujant buhalterinės apskaitos specialistams.

CSD direktorius plk. Antanas Paulikas, Finansų skyriaus viršininkas Skaistutis Juozas Valys. CSD adresas – Pamėnkalnio g. 30, 2600 Vilnius, kodas 8870067. Auditą atliko valstybinė auditorė Elena Revuckienė.

KPAT viršininkas Jonas Andriškevičius, Biudžeto ir apskaitos skyriaus viršininkė kpt. Vilma Rožkovienė. KPAT adresas – Mindaugo g. 26, 2006 Vilnius, kodas 8877023. Auditą atliko valstybinė auditorė Elena Revuckienė.

CFTT viršininkė Ona Vitčienė, tarnybos viršininko pavaduotoja finansams ir apskaitai Jurgita Lukinaitė. CFTT adresas Šv. Ignato g. 8/29, LT-2001, Vilnius, identifikavimo kodas 8871135. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Regina Krutkienė.

Ši ataskaita yra sudedamoji Valstybės kontrolės išvados, teikiamos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos dalis.

Audito užduotis – atlikti Krašto apsaugos ministerijos 2003-ųjų metų finansinės atskaitomybės auditą ir remiantis audito išvadomis pareikšti nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę.

Audito tikslas – nustatyti, ar Krašto apsaugos ministerijos finansinėse ataskaitose pateikiama informacija išsami, teisinga, tikra ir tiksli, ir ar ataskaitos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat atlikti sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimuose nustatytu laiku.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir audito planu.

Audito metu buvo ištirta audituojamų KAM įstaigų veikla, apskaitos sistema, įvertinti Krašto apsaugos ministerijos ir KAM įstaigų vadovybės atlikti reikšmingi skaičiavimai ir visas finansinės atskaitomybės pateikimas.

Siekiant sumažinti audito riziką, buvo ištirta vidaus kontrolė ir įvertintas jos patikimumas darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, paramos šeimoms - butpinigių - skyrimo ir mokėjimo, skolininkų apskaitos srityse.

Siekiant įgyvendinti atliekamo audito tikslą, buvo atliktos savarankiškos procedūros darbo užmokesčio, valstybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo, paramos šeimoms srityse. Tikrinta, ar asignavimai naudojami pagal patvirtintas išlaidų sąmatas, ar išlaidos padarytos teisės aktų nustatyta tvarka. Atliktos audito procedūros KAM, CSD, KPAT, CFTT bei Krašto apsaugos ministerijos 2003 metų finansinės atskaitomybės teisingumui patikrinti.

Auditoriai neatsako už CFTT, KPAT ir CSD išlaidų sąmatos vykdymo balanso 2003 m. sausio 1 dieną likučių teisingumą, nes 2002 metais neatliko šių įstaigų finansinės atskaitomybės audito.

Krašto apsaugos ministerija 2003 metais vykdė dešimt programų, t.y. dviem programomis mažiau negu 2002 metais. Programos finansuojamos iš valstybės biudžeto. Pagal patvirtintą patikslintą biudžeto išlaidų sąmatą Krašto apsaugos ministerijai programoms vykdyti buvo skirta 743 272,4 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, iš kurių 542 297,9 tūkst. Lt skirti paprastosioms išlaidoms ir 200 974,5 tūkst. Lt nepaprastosioms išlaidoms. Pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus didžiausia paprastųjų išlaidų dalis – 38,3 procento – skirta darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui. Sumos požiūriu didžiausi mitybai bei kitai paramai skirti asignavimai. Nepanaudota 9 137,6 tūkst. Lt arba 1,2 procento skirtų asignavimų.

KAM 2003 metų pirmame ketvirtyje iš valstybės biudžeto gavo 30 000 tūkst. Lt ir šią sumą pervedė Finansų ministerijai. Tai lėšos, kuriomis Finansų ministerija 2002 metais apmokėjo krašto apsaugos sistemos investicinius projektus, kurie turėjo būti finansuojami iš Privatizavimo fondo lėšų.

Vykdamas Krašto apsaugos ministerijos 2003 metų biudžeto sąmatą, buvo gauta 734 192,7 tūkst. Lt asignavimų, iš kurių iki metų pabaigos liko nepanaudoti ir buvo grąžinti į biudžetą 57,9 tūkst. Lt. Kasinės išlaidos sudarė 734 134,8 tūkst. Lt. Faktinės Krašto apsaugos ministerijos išlaidos sudarė 665 742,2 tūkst. Lt ir buvo 68 392,6 tūkst. Lt mažesnės už kasines išlaidas. Šį skirtumą lėmė:

- laikantis pirkimų–pardavimų sutartyse numatytų sąlygų už prekes buvo sumokėtas avansas. Dėl šios priežasties 33 276 tūkst. Lt padidėjo debitorinio įsiskolinimo likutis 2003 metų pabaigoje.

- KAM 2003 m. I ketvirtyje grąžino Finansų ministerijai 30 000 tūkst. Lt gautų asignavimų, tačiau faktinių išlaidų dėl šios sumos nepatyrė.

Audito metu nustatyta, kad biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2004 m. sausio 1 d. apyskaitoje nepaprastųjų išlaidų faktinės išlaidos pateiktos didesnės negu 2003 metais faktiškai buvo padaryta išlaidų. Privatizavimo fondo lėšų kreditorinis įsiskolinimas 2003 m. sausio 1 d. 6 523,8 tūkst. Lt buvo pateiktas 2002 metų valstybės investicijų finansuojamų iš Privatizavimo fondo išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitoje. Šis kreditorinis įsiskolinimas 2003 metais buvo apmokėtas iš valstybės biudžeto skirtų asignavimų. Siekiant užtikrinti tarpusavio ryšį tarp f Nr. 2 ir atskirų metinės atskaitomybės formų eilučių, 6523,8 tūkst. Lt buvo įrašyti į biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2004 m. sausio 1 d. apyskaitos faktines išlaidas.

Krašto apsaugos ministerija 2003 metais gavo 90 166,3 tūkst. Lt Privatizavimo fondo lėšų, arba 71 procentą skirtos sumos.

Pagrindiniai Krašto apsaugos ministerijos finansinės veiklos rezultatai pagal vykdytas programas pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

Krašto apsaugos ministerijos finansinės veiklos rezultatai pagal vykdomas programas

tūkst. Lt

Programos kodas	Programos pavadinimas	Patvirtintas asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Palyginimo rezultatas +, -	
						Kasinės su patvirtintais asignavimais	Faktinės su patvirtintais asignavimais
07 01	Paskolų, gautų Valstybės vardu, gražinimas	102818	102818	102818	72818	0	- 30000
08 01	Sausumos pajėgos	282148,8	278979,3	278975,8	252280,4	- 3173	- 29868,4
08 03	Karinės oro pajėgos	58229,0	57578,8	57578,7	52352,3	- 650,3	- 5876,7
08 04	Karinės jūrų pajėgos	30053,0	29976,8	29976,8	30978,1	- 76,2	+ 925,1
08 05	Logistikos pajėgos	69445,1	67392,5	67394,0	62799,5	- 2051,1	- 6645,6
08 06	Karinės mokymo pajėgos	93367,2	92727,9	92728,4	91599,3	- 638,8	- 1767,9
08 09	Pensinis aprūpinimas	7150,0	7143,5	7145,1	7606,1	-4,9	+ 456,1
11 01	Centralizuotos tarnybos	67301,0	65704,2	65704,2	63669,8	- 1596,8	-3631,2
11 02	KA politikos formavimas ir įgyvendinimo organizavimas	31576,0	31135,2	31135,2	31060,1	-440,8	-515,9
	Viso:	742088,1	733456,2	733456,2	665163,6	-8631,9	-76924,5
10 01	Specialioji paslaugų teikimo programa	1184,3	678,6	678,6	578,6	- 505,7	- 605,7
	Iš viso:	743272,4	734134,8	734134,8	665742,2	- 9137,6	- 77530,2
	Faktinės išlaidos padidintos				-6523,8		
	Gauti asignavimai gražinti FM, KAS reikmėms nepanaudoti			-30000,0			
	Iš viso įvertinus padidinimą ir gražinimą	743272,4	734134,8	704134,8	659218,4	- 39137,6	-84054,0

Krašto apsaugos ministerijos ilgalaikis turtas 2003 metais padidėjo 150 407,2 tūkst. Lt, iš kurių už 77 110,8 tūkst. Lt buvo įsigytas turtas biudžeto lėšomis, už 62 795,1 tūkst. Lt – Privatizavimo fondo lėšomis ir už 17 445,1 tūkst. Lt - paskolų lėšomis. Trumpalaikis turtas padidėjo 41 003,5 tūkst. Lt, o atsargos - 7 667,3 tūkst. Lt.

Krašto apsaugos ministerijai 2003 metams patvirtintas patikslintas 14758 etatų skaičius, iš kurių 7 685 profesinės karo tarnybos kariai. Nustatytas pradinės privalomos karo tarnybos karių skaičius – 4 260. Metų pabaigoje faktiškai buvo užimti 14 304 etatai (96,9 procento patvirtinto skaičiaus), iš jų 7 577 profesinės karo tarnybos karių (98,6 procento patvirtinto skaičiaus). Metų pabaigoje faktiškai atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą buvo pašaukti 3992 kariai (93,7 procento patvirtinto skaičiaus). Metų pabaigoje valstybines pensijas už tarnybą gavo 1114 karių, o invalidumo valstybines pensijas – 20 karių.

KAM vykdomai Krašto apsaugos politikos formavimo ir jos įgyvendinimo organizavimo programai skirta 27 346,4 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui – 15 096,7 tūkst. Lt. KAM 201,3 tūkst. Lt skirtų asignavimų nepanaudojo, iš jų 97,7 tūkst. Lt pagal priemonę Karinis atstovavimas ir tarnyba tarptautiniuose štabuose. Gauti asignavimai ir kasinės išlaidos sudarė 27 145,1 tūkst. Lt. Minėtai programai vykdyti skirta suma sudaro 3,68 procento Krašto apsaugos ministerijai skirtos biudžeto asignavimų sumos.

KAM, vykdydama programas Sausumos pajėgos, Logistikos pajėgos, Paskolų, gautų valstybės vardu, grąžinimas, Karinės oro pajėgos, Karinės jūrų pajėgos, Centralizuotos tarnybos, atliko mokėjimo funkciją. Šioms programoms vykdyti 2003 metais buvo skirta 141 790,4 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 141 703,2 tūkst. Lt.

Audito metu KAM įstaigose buvo tikrinta, ar krašto apsaugos sistemos darbuotojams teisingai nustatyti tarnybiniai atlyginimai ir ar skiriant karius į pareigas buvo laikomasi Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nuostatų. KAM buvo tikrinta, ar teisingai nustatyti tarnybiniai atlyginimai, priedai už stažą ar už karinį laipsnį gynybos atašė ir kariniams atstovams. Taip pat tikrinta, ar teisingai nustatyta kita parama - su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija, kompensacijos sutuoktiniui ir vaikams.

Audito CSD metu nustatyta, kad direktorius plk. A. Paulikas ir direktoriaus pavaduotojas G. Tamulaitis 2003 metais skyrė priemokas už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą Tarptautinių ryšių poskyrio viršininkei J. Norkūnaitei ir vyr. specialistei T. Milkamanovič bei Finansų skyriaus vyr. specialistei R. Juodelienei nesilaikydami Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 1 d. 3 p. ir krašto apsaugos ministro 2003-05-13 įsakymu Nr. V – 510

patvirtintos Priedų ir priemokų Krašto apsaugos sistemos karjeros valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, skyrimo bei apskaičiavimo tvarkos.

Audito CFTT metu nustatyta, kad krašto apsaugos sistemos darbuotojų 2002 metų įsiskolinimai už viršytus pokalbių limitus tarnybiniais mobiliaisiais telefonais neapmokėti. Taip pat neapmokėti ir 2003 metų įsiskolinimai. Profesinės karo tarnybos kariai ir valstybės tarnautojai nesilaikė krašto apsaugos ministro 2001-04-20 įsakymo Nr. 510 „Dėl KAS tarnybinių mobiliųjų telefonų limitų“, 2.4 p. bei 2002-10-03 įsakymo Nr. 1497 „Dėl KAS mobiliųjų telefonų skaičiaus ir apmokamų GSM paslaugų limito nustatymo“, 2.4 punkto viršiję limitą neapmokėjo išlaidų skirtumo savo lėšomis per ketvirtį ir per kalendorinius metus. Atkreipiame dėmesį į tai, kad minėtame krašto apsaugos ministro 2002-10-03 įsakyme Nr. 1497 nenustatyta darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, prievolė atsiskaityti viršijus limitus, o krašto apsaugos ministro 2000-03-02 įsakymu Nr. 213 patvirtintos Krašto apsaugos sistemos tarnybinių mobiliojo ryšio telefonų naudojimo laikinosios taisyklės nėra pakankamai konkrečios. Vidaus kontrolės sistema šioje srityje veikė neefektyviai.

Audito metu pastebėta, kad nenustatytos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 3 p. reikalavimą dirbančių pagal darbo sutartį darbuotojų tarnybinių atlyginimų schemos, todėl tas pačias pareigas einantys darbuotojai gauna skirtingo dydžio tarnybinių atlyginimų.

Krašto apsaugos ministerijoje ir KAM įstaigose sukurta vidaus kontrolės procedūrų visuma, išskyrus šioje ataskaitoje nurodytus atvejus, iš esmės užtikrina veiklos teisėtumą, veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą ir su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą ir padeda vykdyti įstaigai nustatytas funkcijas. Pažymėtina, kad audito metu KAM ir jos įstaigose buvo geranoriškai reaguojama į pareikštas pastabas ir siūlymus.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, siūlome:

1. papildyti Krašto apsaugos sistemos tarnybinių mobiliojo ryšio telefonų naudojimo laikinasias taisykles,
2. papildyti įsakymą „Dėl KAS mobiliųjų telefonų skaičiaus ir apmokamų GSM paslaugų limito nustatymo“,
3. nustatyti tarnybinių atlyginimų schemas, nurodant pareigoms nustatytus minimalius ir maksimalius atlyginimo koeficientus kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 3 ir 4 punkto reikalavimuose.

Tikimės, kad Jūs atsižvelgsite į mūsų pateiktas pastabas ir informuosite mus apie priemones, kuriomis būtų galima pašalinti nustatytus trūkumus.

Finansinio audito 3-ojo departamento
direktorius

Vytautas Budriūnas

Vyriausioji valstybinė auditorė

Regina Krutkienė

Susipažinome:

Krašto apsaugos ministras

Linas Linkevičius

L.e.p. Finansų ir biudžeto departamento
direktorė

Aldona Mockienė

Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė

Regina Kybartienė